

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 2. Benedictus Dominus Deus Israel. Luc. 1. v. 1. Prima pars docet
quòd Deus bene dicatur ab omni creatura. 2. quod ob beneficium
Incarnationis specialiter sit benedicendus. 3. explicat quid ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

novarius, quodammodo & nos ejus sanguine & voce canimur ad fidem, & ad fidei confessionem, expectantes beatam spem, quod ad ventum glorie magni Dei.

Finaliter dico, non mirum Judaeis fuisse exolum Zachariam ob publicatum ab eo Christi adventum, cum & de Simeone illo iusto & timorato (qui Canticum quoque edidit. Christum in templo suscipiens, & gaudium annuncians omnibus qui expectabant redemptionem Israel) idipsum legamus. Nam S. Epiphanius lib. de vita & interitu Prophetarum, S. Simeonem inter Prophetas connumerans, de eo dicit: *Vita sancta est Simeon, iste quidem pluribus annis obstitit, pendit consecutus. Nec tamen à sacerdotibus postremum honorem consecutus, humatus est.* Cur autem id acciderit, nullam affert causam; sed ea putatur, quod palam Christi adventum annuncians, in se Sacerdotum caeterorum invidiam & odium concitavit. Verum pro honore postremo, & pro Epitaphio aeterni honoris, ei sufficit Canticum suum in extremitate vitae editum, & sepulchro ejus jure merito Tituli instar gloriosi appendendum; *Nunc dimittis servum tuum Domine secundum verbum tuum in pace.* Sicut & nostro Zachariae quotidie appendere censimus instar Encomii & Epitaphii gloriosi sepe sapientis a nobis relegendi, *Benedictus Dominus Deus Israel.* Cum Barachias lingua Hebraea significet idem quod *Benedictus Dominus*, merito Zachariae huic Filio Barachiae, propter benedictionem Domini enecato, inscribimus, & ejus Monumento subscribimus, *Benedictus Dominus Deus Israel.* Hoc enim est Memoriale ipsius, & Memoriale Domini, sicut istud nomen Zacharias, interpretati sumus, quod & nos cordi nostro pie imprimere debemus, repetentes frequenter cum Isaiâ ob memoriam Incarnationis ejus: *Domina, nomen tuum & Memoriale tuum in desiderio anima. Anima mea desideravit te in nocte (super Canticum Simeonis) sed & mane de precordiis meis vigilabo ad te, memor Cantici Zachariae.* Sed ad singularum verbum explanationem piam progrediamur.

LECTIO II. TRIPARTITA.

Thema. *Benedictus Dominus Deus Israel.*
Luc. 1. 1.

Pars I.
Doms,
quod
Deus ab
omni
creatura
benedicatur.
Ps. 15.

Deum benedicere non aliud est quam de eo dicere bene, sive enim laudare, ejus magnalia annuciare, ei gratias agere. Neque verò eget Deus nostra laude aut benedictione, quia nec nostra laus ei quicquam potest conferre, quandoquidem ipse sibi totum suum bonum sit; ideoque de eo canit Psaltes: *Dei Dominus, Deus meus es tu, quoniam bonum in meorum non egesset.* Sicut verò sibi ipse bonum suum est, & omnia sibi est, nec quicquam à creatura sua mutuat: ita sibi ipse laus est, nec eget

nostro praeconio vel laude. Hoc agnoscebat Sanctus Augustinus Soliloq. cap. 10. Deum sic alloquens: *Sicut fecisti me sine me, ut complacere ante te ita laus tibi est sine me, si ut complacere ante te. Dominus laus tua tu ipse es. Laus tua incomprehensibilis es. Corda non comprehenditur, ore non mensuratur, aures non percipitur: quia ista transiunt. Et laus tua, Domine, manet in aeternum. Hic te laudat, qui te ipsum laudem tuam credit. Hic te laudat, qui se ipsum noscitur in laudem tuam non posse perferre. Non nos te laudamus, sed tu te, & per te, & in te, & nobis etiam est laus in te. Laus aeterna tu es, à quo omnia laus, sine quo nulla est laus. Nec valeo laudare te sine te. Ulterius eodem cap. progrediens & declarans quomodo Deus laudet nostram, aut benedictionem, sive praeconio non egat, sic subiungit: *Nam quid tenebra laudabit lucem, aut mors vitam, aut vanitas veritatem: Tu lex, ego tenebra; tu Vita, ego mors; tu Veritas, ego homo similis factus vanitati. Numquid factor laudabit odorem, aut laudabit se homo putredo, & Filia hominis vermem? Tandem concludit, agnoscentes insufficientiam tam hominis, quam Angeli, atque omnium creaturarum simul conjunctarum, ad Dei laudem, & sic ait: *Laudet te, Domine Deus meus, incomprehensibilis potentia tua, incircumscriptibilibus sapientia tua, ineffabili bonitas tua. Laudet te supereminens elementa tua, super abundantans misericordia tua, sempiterna quoque virtus & divinitas tua. Laudes te omnipotentissima fortitudo tua, summa quoque benignitas & charitas tua, per quam creasti nos Domine Deus, vita anima mea.* Haec S. Augustinus.**

Licet vero insufficientis sit, tam Angelus, quam Deus homo, atque cuncta simul creatura, ut ad Dei laudem perfectam & condignam attingat: vult tamen omni benedicti, laudari, glorificari ab omni creatura creatura juxta modulum suum. Hinc ab initio laudant cum benedicti, & benedicti: *Astra matutina, & subitant in con. Job. 38. Spectu ejus Fili Dei.* Hi sunt Angeli in luce creati primo die saeculi & Primogeniti Filii ejus, qui sicut nec luce unquam caritunt, sic nec à laude unquam cessabunt. Sic & caelum cum suis astris sua revolutione continuè incessanter benedicti Deum, & enarrat gloriam ejus. Sol à quinque millibus annorum ei obedit ut servus obsequentissimus, face sua inextinguibili diem ex ejus praeccepto illuminans, ut & Luna noctem, quasi Ancilla fidelis, sicque noctes & dies quasi in choro sibi mutuo succedentes, ejus laudes annunciant, ejus magnalia praedicant. Similiter & Terra eum benedicit & laudat, producens juxta ejus ordinationem plantas, frondes, flores, fructus, arboresque omnigenas. Sic & aer ejus annunciat gloriam per sua niteora, per puvem, grandinem, ventum, aestum, glacie m, ac per passeris juavifono cantu Creatoris sui laudes decantantes. Ulterius ignis cū suis flammis, & fulguribus, & coruscationibus, ejus potentiam notam facit & praedicat. Denique Mare dum juxta ejus

eius præceptum intra limites suos se continet & ostia sua observat; dum pisces quoque producit ad eius gloriam, nonne ipsum benedicere videtur? Certe omnes planè creaturæ, dnm ejus ordinatione perseverant, & suum servant institutum, inlamar cententur. BENEDICTUS DOMINUS DEUS.

Quòd si hoc verum est, quando serviunt ei juxta cursum suum naturalem, quanto magis ejus gloriam prædicant, & benedictionem ei effundunt, quando ad effectus supernaturales & gloriosos supra naturam suam institutum ei subserviunt? An non quando Sol fletit tempore Josue, quando retrocessit tempore Ezechielis, quando sese subduxit in Christi Passione, inlamar visus est, BENEDICTUS DOMINUS DEUS MEUS? An non idem censebatur Mare infonare, dum Hebræis sese dividit ut det transitum, dum instar muri stat utrimque, dum heiles divini nominis mergit in sumum revertens locum? Certe non sine laude & benedictione Dei implebatur illud. *Creaturæ sibi factores de se videntur exarsisse in tormentum adversus injustos, & lenior fit ad benefaciendum vobis qui in se confidunt. Sic aqua utebantur Hebræi; sanguis autem Aegyptiis facta est Dies erat Israhelitis, & eos lumen circumfulgebat; Aegyptiis autem tenebra: hoc lumen facta est pueri, qui per hanc flammam refrigerati sunt, dum eam exultis sunt Babylonii. An non in his omnibus exemplis clucescit, quomodo & aqua & lux & flamma tali transfiguratione & variatione infonarent, BENEDICTUS DOMINUS DEUS ISRAEL?*

Quid aliud Columna lucis, vel nubes, Israhelitas dicens, Petra percussa aquas donans, Caelum cothurnices vel manna pluens, quid, inquam, aliud fidelibus auribus resonant quam illud. BENEDICTUS DOMINUS DEUS ISRAEL?

Inanimata igitur murro quodā eloquio id clamant, at homini convenit eorum mutam supplere vocem, & id ipsum de die in diem de hora in horam repetere, *Benedictus Dominus Deus*; ob immensam scilicet beneficia, quæ jugiter ei fluunt de manu Dei sui. Nec gratius quicquam Deo his verbis imo corde prolatis, nec fructuosius quicquam ipsi homini: quia per hæc verba fluentia gratia in ipsum benedictionis Fontem refunduntur, ut iterum fluant, nec unquam desinant fluere. Propterea Propheta & Rex psallens dicebat: *Benedixit Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo.*

Ac seipsum nosque multiplicibus excitans calcariis repetit: *Benedic anima mea Domino, & omnia interiora mea, nomini sancto ejus. Benedic anima mea Domino, & non oblivisci omnes retributiones ejus. Benedic anima mea Domino, in omni loco dominationis ejus.* Cur ita ex intimis præcordiis benedicendus: cur in omni loco? cur in omni tempore? Rationes subdit: *Quia propitiatur omnibus iniquitatibus nostris: quia sanat omnes infirmitates nostras: quia redimit de interitu vitam nostram: quia coronat nos in misericordia & misericordibus: quia replet in bona desiderium nostrum.* En quot stimuli ad excitandum nos ut benedicamus ei?

stras: quia redimit de interitu vitam nostram: quia coronat nos in misericordia & misericordibus: quia replet in bona desiderium nostrum. En quot stimuli ad excitandum nos ut benedicamus ei?

Quidem propter omnia Dei beneficia, sed maxime propter incarnationis Filii Dei beneficium illud cordi & ori nostro debet esse impresum, BENEDICTUS DOMINUS DEUS. Quia illud est radix benedictionis, producens e caelo in terram usque, & e terra in caelum usque, ramos flores, fructus mitos & odoriferos: etenim in illo agnoscebat quomodo Rorantur caeli de super, Domino dante benignitatem; & quomodo Terra de dit fructum suum, germians Salvatore. & cum illo omnem benedictionem & salutem, Atque per istud mysterium voluit Deus ex beneficio suo, in dispensationem plenitudinis temporum, *Instaurare omnia in Christo quæ in caelo, & quæ in terra sunt, in ipso.* ut ait Apostolus. Assumendo enim naturam humanam, omnes creaturas Deus sibi specialiter copulavit & deificavit, eò quod omnes gradus creati in ipso sint collecti. Cum elementis enim habet omnes eorum qualitates, cum plantis habet vitam vegetativam, cum animalibus sensitivam, cum Angelis autem habet communem intellectum; ideoque, teste S. Gregorio, omnis creatura nomine quandoque Homo intelligitur, & passim *Micrajosmos*, sive *Parvulus manus* dicitur. Hoc dicitur docet S. Damascenus, dum de Filii Dei incarnatione conformiter apostolo Paulo sic loquitur: *Benigna Patris voluntas in unigenito Filio univertoribus salutem operata est, & rerum omnium connexionem effecit. Nam cum parvulus mundus sit homo, qui essentia omni no dum ac titulum in seipso ferat, benigna omnium rerum Creatoris voluntas hoc tulit, ut in Filio suo divinitate ac humanitate, ac per eam conditarum omnium rerum connectio fieret, ut sit Deus omnia in omnibus.* Sic etiam apostolum interpretatur S. Irenæus, qui ex Græco legit: *Proposuit Deus in Christo recapitulare universa.* Propterea etiam in Apocalypsi dant benedictionem Deo & agno non solum Homines aut Seniores Thronum circumstantes, sed etiam angeli, & omnes creaturæ cum animalibus: *Et omnem creaturam quæ in celo est, & super terram, & sub terra, & quæ sunt in mari, & quæ in eo omnes audiri dicentes: Sederunt in throno & Agno benedictio & honor & gloria & potestas in sæcula sæculorum. Et quatuor animalia dicebant, Amen.*

Sed quia hæc benedictio quæ in Agnum refunditur, sive in Filium Dei vellere nostræ humanitatis indutum, maxime concernit homines, ad eosque specialissime spectat gratiarum actio cum summa humilitate de tanto beneficio incarnationis & redemptionis; ideo specialiter subiungitur, *De Senioribus thronum circumstantibus: Et viginti quatuor Seniores ceciderunt in facies suas; & adoraverunt viventem in sæcula sæculorum.*

Isf 10.
4. Reg.
20.

Sap 16.

Ps 102.

Pars III.
Quod
Deus ob
incarna-
tionem be-
nificium
spe: alt-
ter sit be-
nificen-
dus.

Ephes 10.

Apos 5.

Re-

Propitrea etiam Apostolus exemplum zacharia secutus nos excitat ad illud pronuntiandum ex precordiis, *Benedictus Deus*, ob incarnationis maxime mysterium tamquam Radicem omnis benedictionis, dum sic inchoat epistolam ad Ephesios: *Benedictus Deus, & Pater Domini nostri Iesu Christi, qui benedixit nos omni benedictione spirituali in caelis, in Christo*. Ac propterea frequenter idem Apostolus per gratiarum actionem ac benedictionem Dei suas auspiciatur Epistolam, confidens beneficia per Domini in carnem adventum in fideles profusa. Ideo etiam & S. Petrus sic suam ad fideles epistolam, exorditur: *Benedictus Deus & Pater Domini nostri Iesu Christi, qui regeneravit nos in spem vivam ex mortuis, &c.* Hinc & Dei Patris nomen est. *Benedictus Deus, & Filii nomen, Benedictus qui venit in nomine Domini*. Quapropter interrogatur Christus, *Tu es Filius Dei benedicti*: De Filio autem tam scriptura antiqua quam nova inelamat: *Benedictus qui venit in nomine Domini*. Ac pueris id inelamantibus, argumentibusque Phariseis hanc vocem, respondet Dominus: *Si hi tacuerint, lapides clamabunt*. Si etenim ingrati fuerint homines incarnationi Filii Dei, ipsa elementa & creaturae mutae eos condemnabunt. Sed quid est quod dicitur specialiter, *Benedictus Dominus Deus Israel*: Hoc sequentia explicabunt.

Pars III.
Quid sibi
Dei nomen
significet
Dominus
Deus
Israel.
Gen. 28.

Primo quidem vox Israel ad personam Jacob referri potest; qui Israel dictus est hoc est *Videns Deum*, vel *Princeps cum Deo*; post luctam cum Angelo sibi apparente, & vices Dei gerente, filii scilicet Dei in carnem venturi. Deus ergo, eius specialiter Deus dicitur, cui & Jacob dixit dum in Mesopotamiam a facie irae Fratris sui Esau profugeret: *Si fuerit mecum Deus, & custodierit me in via per quam ambulo, reversurusque fuero prosperè ad domum Patris mei, erit mihi Dominus in Deum*. Et merito Filius Dei eius Deus dicitur, qui se ei manifestavit venturum in carnem ex eius semine, dum Scalam illam mysticam ostendit à terra in caelum pertingentem, & Angelos descendentes ascendentes. Quid enim Scala illa cui innixus Dominus, representabat, nisi generationem Christi ex ipso orturi, & per varios gradus descensuri, hoc est per varias generationes & progenitores? Quid sunt duae scale latera, nisi misericordia & veritas, sive fidelitas de Messia promissa, quae duo ad nos Verbum descendere fecerunt? Cur haec Scala tangit terram, nisi quia carnem sumpsit Christus de terra? Cur tangit caelum, nisi quia & ipse divinitatem è caelo sumpsit: & haec duo iungens, una summis, terrena divinis coniunxit? Cur descendunt Angeli, nisi ut hoc mysterium hominibus annuncient? Cur ascendunt, nisi ut genitus & descendentem Patrum Charismam expectantium spiritum ferant? *Hi sunt Patres, de quibus dicitur ad propositum nostrum dixit*

Apostolus: *Quorum adoptio est Filiorum, & gloria, & testamentum, & legislatio, & obsequium & promissa: quorum Patres, & ex quibus Christus secundum carnem qui est super omnia Deus BENEDICTUS IN SAECULA.*

Nonne hic est Deus *Benedictus & Benedicens*, qui in visione illa Scala promissit Jacob: *Dilataberis ad Orientem & Occidentem & Septentrionem & Meridiem, & BENEDICENTUR IN TE, in semine tuo cuncta tribus terra; Et ero custos tuus quocumque perrexeris, & reducam te in terram hanc, nec dimittam nisi complevero universa quae dixi. An non igitur merito tunc dixerit Jacob, *Benedictus Dominus Deus meus.**

Rursus, nonne hic est Deus *Benedictus & Benedicens*, què à se tota nocte noluit Jacob colluctans abire immo nec in ipsa aurora, nisi benedictionem ab eo extorqueret, & nomen novum quod os Domini nominavit, à quo Israel denominatus est: Ergo & tunc merito dixerit ipse, & nos cum ipso, *Benedictus Dominus Deus Israel.*

Secundo nomen *Israel*, non solum Jacob, sed & totum populum eius designat, cuius & speciali titulo Deus gloriarì solet, idè se dicens Deum Israel, quia fere in illo solo populo cultus & agnitio veri Dei reperiebatur. *Nomen in Iudaea Deus, & in Israel magnum nomen eius.* Ipse est qui annunciat verbum suum Jacob, iustitias & iudicia sua Israel; non fecit taliter omni nationi. Haec est natio, quae dicit: *Non est alia iam grandis, quae habeat Deos appropinquantes sibi sicut adest nobis Deus noster.* Haec est natio cui dicitur, *Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servies.* Haec est natio quae tot beneficia è Dei manu percipit, ut ei dicat Moyses: *Te elegit Dominus, ut sis ei populus peculiaris de cunctis populis qui sunt super terram, quia dilexit te Dominus.* Haec est natio cui rursus dicit in suo Cantico, caelum & terram invocans contra eam, si ingrata sit: *Constitui terminos populorum iuxta numerum Filiorum Israel: Quando dividerebat altissimus terram, & separabit Filios Adam.* Quasi dicat: In Babylonica linguarum confusione, quando per varias Orbis regiones diversas Filiorum Adae familias iuxta linguarum varietatem ab invicem separabat, ex tunc licet Israeliticus populus necdum existeret, de eo Deus cogitabat, & commoedam ei habitationem preparabat, certosque terminos & fines terrae, qui à Chanaanis habitari ceperunt, constituit, destinavitque iuxta numerum Filiorum Israel, tales scilicet, & tantos qui commoedè omnes Israelitas acciperent postmodum ibi habituros. Causam autem tam singularis providentiae adiungit: *Patres Domini populi eius, & Jacob fuerunt hereditarius eius.* Ex tunc scilicet erat Israel à Deo delectus in partem Dei, in portionem eius hereditariam, quae olim iunctulo divisi solebat & dimittitur. Sic igitur Israel e tot populi unicus electus censetur ab initio, quasi

Gen. 28.

Ps. 2.

Ps. 147.

Deut. 4.

Matt. 4.

Deut. 33.

Deut. 37.

Q. 3.

proprium Dei peculium, hereditas, & regnum, ut
ceteri populi videntur quasi derelicti, & idolola-
trix ac falsi Dei quasi Dominus permitti. Hæc de-
niq; est Natio, quam tor portentis eduxit ex Ægy-
pto, pectera desertam circumduxit, custodivit
quasi pupillam oculi, sive quasi rem sibi charissimam,
tenuerrimam, pretiosissimam, portavit in humeris
suis, ut loco à se destinato collocaret, & templum
ac regnum sibi apud eum confisteret specialissima
dilectione voluit. Propter hæc igitur & innumera
alia beneficia saepe repetit in suis Psalmis Rex &

Psal. 40. Prophetam idem quod hic Zacharias. *Benedictus Do-*
minus Deus Israel. Sic enim habet *Benedictus Do-*
minus Deus Israel à saculo & usque in sæculum. Fiat,
Fiat. Et rursus. *Benedictus Dominus Deus Israel,*
qui facit mirabilia solus. Et benedictum nomen ma-
jestatis eius in æternum, & replebitur maiestate eius
omnis terra. Fiat, Fiat. Denique. *Benedictus Domi-*
nus Deus Israel, à saculo & usque in sæculum. Et di-
cet omnia populus: Fiat, Fiat. Notat porro Sanctus
Hieronymus, quod Liber Psalterij distinguitur
velut in quinque libros, sic ut ubicunque in fine
Psalmi dicitur: *Fiat, Fiat,* quod idem est, quod *A-*
men. Amen. ibi est finis libri. Concluditur autem
quilibet ex quinque his libris per vocem illam. *Be-*
neditus Deus. Sic primus liber Psalterij finitur in
Psalmo. 40. Secundus in Psalmo. 71. Tertius in Psal.
88. ubi iterum habetur *Benedictus Dominus in æter-*
num. Fiat, Fiat. Quartus in Psalmo 105. Ultimus
autem finit in his verbis: *Omni Spiritus laudat Do-*
minum.

Gal. 6. Sed dicamus, Tertio, nomen *Israel* hic referri
non tam ad *Israel* secundum carnem, quam ad *Is-*
rael secundum spiritum, qui & *Israel* Dei apud A-
Rom. 9. postolum vocatur, *Pax super illos & misericordia,*
& super Israel Dei. De quibus *Israelis* ei sermo est.
Non omnes qui ex Israel sunt, ij sunt Israelite, neque
qui semen sunt Abraham, omnes filij. Non qui filij
carnis, hi filij Dei, sed qui filij sunt promissionis.
Ubi nunc *Israel*? Ubi lex? Ubi sacrificium? Ubi E-
phod? Ubi Teraphim? Ubi sacerdotium? Ubi Tem-
plum? Ubi regnum & sceptrum *Israelitis*? Dispersæ
sunt facies *Israel* super terram, donec veniat ille de
quo scriptum est, quod tamquam servus electus sit

Isaia 49. ad suscitandas tribus *Jacob.* & facies *Israel* conver-
tendas. Quod maxime fiet in fine sæculi: Nos ergo
sumus *Israel* Dei, *Israel* secundum promissionem,
qui Christo nomen dedimus, & eum agnoscimus
secundum carnem ex *Israele* natum, sed & simul
Deum benedictum in sæcula. Nos sumus verè sic
cut *Israel.* Videns Deum, quia de nobis scriptum est
Hæc est generatio quareritium Domini, quarerenti-
um faciem Dei Jacob. Noster est Deus & Dominus
cui acclamatur: *Benedictus Dominus Deus Is-*
rael. Noster est Deus & Dominus, cui inclama-
mus: *O Adonai, o Dux Domus Israel, veni ad li-*
berandum nos in brachio extenso. Nobis dicitur à
Domino scilicet innixio: *Ero custos tuus, quocumque*
portaveris, & reducam te in terram tuam. No-

strum est luctari precibus & gemitibus ac lachry-
mis cum Deo, & invalescere. Nostra est adoptio,
& legislatio, & obsequium, & promissa, & restae-
mentum, & gloria à Deo nostro qui est benedictus
in sæcula. Nos longe plura & sublimiora accepimus
ab eo beneficia quam antiquus *Israel*, & no-
bis magis appropinquit Deus noster, quem quoti-
die tractare, iungere, & illi nos unire plurimum
perintimam & germanissimam societatem. O
quam felices, si fuerimus verè *Israelitæ* in quibus
dolus non est! O quam felices, si attendamus con-
tinuo ad promissa nobis facta, ad hæreditatem in-
contaminatam & incorruptam & immarecibilibi
nobis conservatam in caelis! O quam felices, si
Dei nostri benevolentissimam voluntatem, &
piam manum semper attendamus, extentam
ut nos dirigat, deducat, protegat, & custodiat quasi
pupillam oculi, eiusque humeros semper paratos
ad suscipiendum nos & portandum, donec intro-
ducatur in terram promissam! O infelices, si ingra-
ti fuerimus tot beneficijs & favoribus ecclesijs in
nos à Deo nostro pluentibus; merito invocabi-
bitur & cælum & terra & omnis creatura, & ar-
mabitur ad ultionem, contra nos ingratos & infen-
satos.

Ergo semper sit in ore & in corde nostro hoc Conclu-
sio.
Primum verbum hujus Cantici nos concer-
nentis, *Benedictus Dominus Deus Israel.* Etenim
nos concernit quia in finem usque sæculi à veris *Is-*
raelitis decantabitur, à Filijs benedictionis rumi-
nabitur. Et idè quotidie repetendum Ecclesia,
Mater Filiorum adoptionis, constituit, quia vita
Christianorum non nisi benedictio Dei esse debet,
& debent voce sua benedictionem crebro re-
sonante, extergere maledictionem, quam in
Deum extorquere non cessant reprobi & damnati
in supplicio. Ideo & Chorus Religiosorum, vel
Sacerdotum, in Ecclesia per vocem benedictionis
& laudis quotidie supplet vicem non solum ple-
bis, sed & omnis creaturæ etiam inanimatæ, om-
nes creaturas ad laudem vocans, & in matutino
officio per hanc vocem laudes concludens. *Be-*
neditus Deus, &c.

Cum reprobis autem computandi sunt, qui no-
minatenus solum Christiani, & hoc nomine in-
digni, blasphemant Deum & cælum impijs & im-
puris vocibus, juramentis execrabilibus, sese &
alios diris devoventes, maledictionibus aera
complectentes, horripilationem capiti audien-
tium excitantes, in cælum os ponentes, & linguam
ut maledictionis fontem circumferentes, que eis
ad Deum benedicendum & proximum edifican-
dum data est. Numquid de eodem fonte potest
fluere aqua dulcis & amara? Quare igitur tota-
maræ voces & Deo exosissima ex eorum pro-
cedunt, ex quo deberent prodire gratitudinis lau-
des? Hæc adhuc auditur inter Christianos vox il-
la detestabilis: *te renio Deus, Mau, idè Deus, & simi-*
le,

les, loco illius vocis, *Benedictus Deus*, Multi ad singula Diabolum in voce habent, vice illius benedictæ vocis. Hæc vox, *Benedictus Deus*, vox est Angelorum, vox Filiorum Dei, in prosperis & adversis, omni loco, omni tempore, omni hora omnibus in negotiis rependa. Maledictionis voces sive in Deum, sive in proximum, sive in creaturam Dei intorquentur, spuma sunt Cerber, & lacus Stygii, idiomata Tartari, Demonis voces sunt, æternum maledictis & æternum maledicti. Digni certe sunt perire cum illo, qui ejus morem & loquelam imitantur. Digni cum Angelis regnare qui cum illis pro modulo suo incessanter nituntur Deum benedicere.

LECTIO III. TRIPART.

Thema *Quia visitavit & fecit redemptionem plebi suæ.*

PARS I.

Declarat multiplicem Dei erga nos visitationem Tripliciter autem dici potest Deus nos visitavit.

- 1. *Vi medicus agrum laicali morbo decumbentem.*
- 2. *Vi Pastor gregem devium & aberrantem.*
- 3. *Vi Redemptor & Salvator captivum in carcere age-tem.*

Primo quidem, ut Medicus sapiens, misericors, benignus, & sanare potens omnes infirmitates, visitavit Filios Adæ a quatuor annorum millibus jacentes in languore lethali, cui nemo præter ipsum poterat afferre remedium. Visitavit enim & Propheta hominem hac agitudine detentum; at ipsi solum verba consolatoria dare poterunt, & certiorum facere spem venturi Medici; sed agrum non poterunt erigere ad salutem, aut vitam reddere iam morienti. Solum id Medicus noster poterat.

Figura.

In figuram hujus rei, Elizabeth servus Gazarj potuit visitare puerum Sunamitidis, & baculum Magistrj sui, cum quo missus erat, potuit faciei superponere infantis, sed nec famulus profuit, nec baculus, ad restituendam sanitatem, vel vitam. Hoc præficiens Sunamitis, noluit delerere pedes ejus, nec a lachrymis temperare, donec veniret implemet. Quid ergo fecit, incubuit super puerum, posuit os super oculos, oculos super oculos, quantum super manus, pedes super pedes, contrahens se in formam pueri; & calefacta est caro, & oscitavit septicis, & revixit puer. Ecce figura, attende veritatem. Misit Deus Moysen, & alios Prophetas, cum baculo legis; sed nec ipsi, nec lex poterunt hominem liberare a morte peccati. Necessè fuit ut accederet ipse Christus (cujus figuram gessit Elizabethus) & incurvaret se per assumptionem nostræ

naturæ; ac contraheret se per modum pueri in incarnatione: ita ut non solum incuberet super puerum mortuum; sed etiam ejusdem naturam, manus, brachia, os, pedes, animam assumeret. Sic nobis reddidit spiritum vitæ, & simul septem dona Spiritus sancti designata per oscitationem septemplitem pueri. Neque sine mysterio est, quod ostium clausit Elizabeth, ut à nemine videretur. Sicut enim nemo vidit, quomodo tam præ Elizabeth, vir magnus, ad formam pueri se contraxit: ita nemo fat intelligit, quomodo Filius Dei, tam excelsus naturæ nostræ sic uniri poterit, sic aptari, sic humiliari, ut mortalis fieret immortalis existens, & passibilis fieret qui impassibilis erat, & qui erat Deus & Verbum Patris, infans cerneretur & vagiens. Mysterium hic grande est, clausum est ostium, non necesse est videre, sed credere.

Advenit itaque Christus Dominus ut supremus Medicus & cælo & visitavit hunc mundum, velut Xenodochium in quo jacebant ægri, cæci, surdi, leprosi, claudi & mutuli, imo & mortui: omnia sanie & tabore referta erant, sed omnibus quacumque plaga afflictis reddidit sanitatem, & mortuis vitam. Hinc in ejus adventu dicitur: *Nuntiate Ioannem, Cæci vident, surdi audiunt, claudi ambulant, leprosi mundantur, mortui resurgunt.* Quod non solum de corporali, sed & maxime de caritate, surditate, claudicatione, lepra morte spiritali verum fuit. Hinc initio adventus canit Ecclesia: *Qui condolens enterium mori perire seculum, Salvasti mundum languidum, donamisti remedium.*

Quia ergo ad Medicum venire non poteramus, ipse ad nos venit, & nos visitavit, & suscepit ipsum infirmitatem naturæ nostræ, ne sempiterna esset infirmitas nostra: *Ubi prior bibit calicem amarum passionis medicus sanus, ut bibere non dubitaret agrotus,* ait S. Augustinus serm. 18. de verb. Domin. Neque ut alij Medici externa solum adhibuit & aliena medicamenta, aut ut Isaias Ezechia Regi mafficorum applicuit agrotanti, usque ad mortem, sed ipse met ex visceribus suis & ex proprio sanguine confecit medicam salutis. Ægri quasi phreneticis perditamente insurrexerunt in Medicum, & fuderunt ejus sanguinem; ille verò de ipso sanguine præparavit eis antidotum, & salutariterum medicamentum.

Hæc est visitatio salutifera pro qua inclamabat in cælum Regius Propheta: *Memento nostri Domine in pacto populi tui, Visita nos in salutari tuo.* Quasi dicat: *Videris Domine oblitus nostri, & bonæ voluntatis quam semper testatus es erga populum tuum, nec exandis angustias supplicantis, & jacentis, tubescensque longa agitudine; tandem ergo beneplacitum tuum deduc ad effectum, & visita nos; afferens nostris malis remedium nostræ miseria, & agnitudinis efficacem salutem.* Hic etiam est Medicus ad quem clamabat Abacuc Propheta: *Viqueque Domine.*

Matt. 12.

Isai. 38.

Psal. 135.

Abac. 12.